

ХРОНІКА КУЛЬТУРНОГО ЖИТТЯ ОДЕЩИНИ

інформаційний огляд за матеріалами преси,
Інтернету та неопублікованими документами

Випуск 5 (травень 2023 р.)

Загальні проблеми культури.

Проблеми. Нагородження. Семінари

03 травня 2023 року на засіданні сесії міськради Геннадій Труханов розповів депутатам та одеситам про подальші кроки в контексті вступу Одеси до ЮНЕСКО. «Статус ЮНЕСКО – це не лише можливість, а насамперед відповідальність. Вона поширюється не тільки на міську владу, а й на всіх, хто живе в цьому місті, займається бізнесом», – сказав мер Одеси. Як зазначив Одеський міський голова, місто отримало від Комітету ЮНЕСКО перелік рекомендацій, які Одеса та Україна мають виконати до червня 2023 року, ще частину – до лютого 2024 року. Рекомендації, зокрема, стосуються, розширення об'єкта всесвітньої спадщини до меж комплексної охоронної зони, а також виключення Одеського порту з об'єкта всесвітньої спадщини, але включення його до буферної зони – території навколо об'єкта, де будуть діяти обмеження щодо нового будівництва. Також потрібно посилити правове регулювання з метою захисту від неналежного містобудівного розвитку, удосконалити систему управління та моніторингу об'єкта ЮНЕСКО. «Ми маємо розробити запобіжники, що дозволять блокувати спроби негативного впливу на об'єкт всесвітньої спадщини. Треба розробити та запровадити таку систему управління і контролю, яка не дозволить шкодити спадщині та сприятиме її збереженню», – додав Геннадій Труханов. (Докладно: <https://omr.gov.ua/ua/news/232657/>).

17 травня в Одесі відкрився відновлений культурний центр «UNION», який працював у місті на початку ХХ століття. Центр поєднує картинні галереї, концертну залу, конференц-залу та інші культурні простори. «Вітаю всіх нас із відкриттям центру «ЮНІОН»! Де, як не в Одесі, могла зародитись сама ідея створення такого центру? ЮНІОН – це не просто будівля. За створенням центру криється велика командна робота, і я вітаю велику команду однодумців», – звернувся до гостей мер Одеси Геннадій Труханов. Ідея відновлення центру з'явилась під час одного із засідань Одеського об'єднання національностей. У відновленні центру взяли участь

представники одеського бізнесу, культурні діячі, митці та міська влада. Центр відкрито на Троїцькій, 43. (Докладно: <https://omr.gov.ua/ua/news/232834/>).

20 травня Комітет всесвітньої спадщини ЮНЕСКО вніс центр Одеси одразу до двох Списків. Але після закінчення війни з одного Списку наше місто виключать. Нещодавно центр Одеси внесли до Списку всесвітньої спадщини ЮНЕСКО. Це відбувалося за прискороною процедурою, адже наша культурна спадщина опинилася під загрозою. Історичний центр нашого міста потрапив одразу у два Списки. Один з них – це безпосередньо Список всесвітньої культурної спадщини та Список культурної спадщини під загрозою «under danger» – розказав співробітник Одеської міської ради Іван Ліптуга. І саме з другого Списку після закінчення війни історичний центр Одеси буде виключений, оскільки культурна спадщина більше не буде під загрозою з боку РФ. Нагадаємо, що порт буде виключено зі Списку всесвітньої спадщини ЮНЕСКО. За словами Івана Ліптуги, порт – це підприємство, яке працює, в нього є своя стратегія розвитку інфраструктури, а зона ЮНЕСКО накладає повну заборону будь-яких дій по його реконструкції. (Докладно: <https://odessa-life.od.ua/uk/article-uk/centr-odesi-ohoronjajut-vidrazu-dva-spiski-junesko-podrobici>).

Бібліотечна справа

03 травня в Центральній міській бібліотеці ім. І. Франка пройшли урочистості, присвячені 160-річчю від дня народження всесвітньо відомого грецького поета Константиноса Кавафіса – найвідомішого поета, який писав новогрецькою мовою. За життя він опублікував 154 вірші. Більшість відомих поезій Кавафі написав, коли йому було вже за сорок. На відкритті заходу присутніх вітав Генеральний консул Грецької Республіки в Одесі пан Дімітріос Дохтсіс. Поважний гість наголосив на важливості культурних та історичних зв'язків між нашими народами, нагадав про неоціненний внесок Константиноса Кавафіса у скарбницю світової літератури та прочитав вірш поета грецькою мовою. Під час зустрічі прозвучали вірші Константиноса Кавафіса українською мовою у виконанні артисток Одеського академічного українського музично-драматичного театру ім. В. Василька. Захід пройшов під егідою Генерального секретаря у справах греків закордоння та громадської дипломатії МЗС Греції пана Іоанніса Хрісулакиса та Генерального консульства Греції в Одесі. (Докладно: <https://omr.gov.ua/ua/news/232666/>).

04 травня в артпросторі універсального читального залу Централізованої міської бібліотечної системи для дітей відбулися презентація збірки віршів Лесі Українки «Подорож до моря» та відкриття однойменної виставки картин. «Подорож до моря» – перше окреме видання циклу, який раніше друкувався лише у збірниках чи зібраннях творів авторки. Збірка присвячена 130-річчю першого приїзду Лесі Українки до Одеси. Експозиція складається з мальовничих пейзажів Одеси, Одещини та Чорного моря, що знайшли відображення у творчості Лесі Українки. На виставці представлені

роботи відомих одеських майстрів: Лариси Дем'янішиної, Наталії Лози, Ольги Котової, Тетяни Даневич-Потафєєвої, Тетяни Партіної, Віктора Потеряйка, Костянтина Малаховського та інших художників. Захід відбувся за сприяння Громадської організації «Одеський інститут соціальних технологій» та підтримки Одеських обласних організацій Національної спілки художників України та Національної спілки журналістів України. (Докладно: <https://omr.gov.ua/ua/news/232677/>).

05 травня в Одеській обласній універсальній науковій бібліотеці ім. М.Грушевського відбулось відкриття фотовиставки Світлани Корабльової «пеРе:селенці». 26 світлин – це 26 історій людей, яких повномасштабне вторгнення рф в Україну змусило покинути рідні домівки в Маріуполі, Харкові, Херсоні, Миколаєві, Запоріжжі... В руках кожної людини на фото якась річ, але не просто річ! Вона найцінніша й найдорожча, бо саме її вивезли з собою вимушені переселенці. Це – домашні тварини, обереги, ікона, улюблена книжка, шарф футбольного клубу, філіжанка... Слухачі Українського розмовного клубу пронизливо розповіли історії переселенців. Серед організаторів виставки - ГО «Одеський інститут соціальних технологій». Голова організації Андрій Семенович Крупник поділився планами створення ще однієї виставки – про те, які зміни відбулись в житті героїв на фото. (Докладно: <https://www.facebook.com/odessa.ounb/>).

10 травня в бібліотеці ім.Е.Багрицького відома одеська фотографія Лариса Каверіна представила свої кращі роботи на виставці «Калейдоскоп миттєвостей під назвою життя». Лариса Каверіна багато працювала, самовдосконалювалась, брала участь у спільних з колегами фотовиставках, пленерах, фотоконкурсах та отримала багато нагород. Привітати Ларису Каверіну прийшло багато гостей. Теплі слова сказали відомі колеги – Сергій Франц (фотограф, очільник Одеського фотоклубу «Фотон-2»), Борис Бухман (фотограф, засновник «Школи практичної фотографії»), Олександр Синельников (фотограф, очільник Одеського фотоклубу «Місто»). Знімки Лариси Каверіної були відзначені дипломами на конкурсах «LifePressFoto», «Театр у фотооб'єктиві», «Мінімалізм – артфото», «Street art photo». Лариса Каверіна є членом Одеського клубу фотографів «Фотон-2» з 2016 р. (Докладно: <https://culturemeter.od.ua/uk/odes%ca%b9kyy-fotohraf-larysa-kavyerina-pokazala-naykrashchi-svoyi-roboty-188678/>).

10 травня в Одеській обласній універсальній науковій бібліотеці ім. М.Грушевського відбулися літературні читання "Галина Могильницька: місія справжньої українки". Це був вечір пам'яті Галини Могильницької – жінки неймовірної долі! Дізнавались про життєвий шлях поетеси та тих, з ким перетнулись її життєві дороги; читали вірші, слухали ніжні пісні. Це не перший захід в бібліотеці, присвячений незламним одеситам-шістдесятникам, борцям за українську мову, культуру, державу. (Докладно: <https://www.facebook.com/odessa.ounb/>).

11 травня День Європи в Україні Одеська обласна універсальна наукова бібліотека ім. М. Грушевського відзначала ювілейною презентацією

трьох колекцій Британської енциклопедії (British Encyclohaedia), які зберігаються у відділі літератури іноземними мовами – 9-е видання 1875 року, 14-е видання 1968 року та 1970 року. 9-е видання містить 24 томи (1875-1889 роки) та 25-ий том Index, які вийшли друком в Единбурзі. Удосконалене 14-е видання 1968 року, як і видання 1970 року, містить 24 томи, а також 5 випусків щорічного однотомного додатка до енциклопедії під назвою «Книга року 1969, 1970, 1971, 1972, 1973», де були висвітлені найважливіші події, факти та інша інформація за рік, що минув. 14-тий випуск був підготовлений у співпраці університетів Чикаго, Лондона, Токіо (удосконалений кембриджський випуск). Випуск 1968 року присвячується главам двох англомовних народів – Л. Б. Джонсону, Президенту США та ІІ Величності Королеві Єлизаветі II. Випуск 1970 року присвячується також главам двох англомовних народів – Р. М. Ніксону, Президенту США та ІІ Величності Королеві Єлизаветі II. Близько 100 штатних редакторів і понад 4000 авторів брали участь у написанні статей для останньої версії 15-го друкованого видання енциклопедії. 15-е видання 2010 року в 32 томах завершило 244-річну історію друку енциклопедії, у березні 2012 року Encyclopaedia Britannica вже була відома як інтернет-енциклопедія. (Докладно: <https://www.facebook.com/odessa.ounb/>).

13 травня в Біляївській міській публічній бібліотеці відбувся майстер-клас з виготовлення ляльок-мотанок. Скільки існує людство, стільки років цій іграшці, яка повинна була дитину заспокоїти, нагодувати і зберегти. Бо мати, залишаючи дитя, замотувала фрукти чи хліб у шматочок тканини, прив'язувала паличку і давала, як іграшку. Провела це дивовижне заняття Світлана Олександрівна Дигуляр. Лялька-мотанка – прадавній український талісман, частинка нашої культури, української автентичності та оберіг сім'ї. Надзвичайно цікаво і просто учасники заходу перехоплювали вміння майстрині, хоча праця неймовірно кропітка, важка і терпляча. І це дало такий блискучий і неперевершений результат, що всі в захваті! Тому виготовлена лялька буде жити в домі на почесному місці і можна не турбуватися про проникнення до оселі злих духів. До проведення заходу в бібліотеці було оформлено книжково-ілюстративну виставку до Дня матері та виставку українських рушників, що вишивались руками наших матерів. (Докладно: <https://www.facebook.com/people/>).

16 травня у рамках проєкту «3 екрана в реальність» в Балтській публічній бібліотеці відбулась інтелектуальна гра «Де логіка?» присвячена Міжнародному дню сім'ї. Якщо за нами спостерігають жителі іноземних цивілізацій, то ми впевнені їх турбують ті ж самі питання: «Хто вирішив, що діти повинні у всьому слухати своїх батьків, а батьки весь вільний час присвячувати дітям?». Щоб пересвідчитись, що не дивлячись на всі негаразди між батьками та дітьми все ж можна знайти порозуміння ми задавали лише одне питання – «Де логіка?». Наприклад: «Чому у дітей ніколи не вистачає часу на «подзвонити бабусі», але з друзями по телефону спілкуватися можуть цілодобово?». Де логіка друзі? А змагалися у шаленій боротьбі креативні,

непосидючі, позитивні, невгамовні, емоційні, талановиті та надзвичайно розумні команди дітей, і втілення мудрості, досвіду, загартованості та майстерності – команда батьків. Гра виявилась дійсно напруженою та дуже цікавою. Ніхто не хотів поступатися переможним місцем. З невеликим відривом все ж таки перемогла команда батьків, за що отримали кубок переможців програми та невеличкі подарунки. За активну участь команда молоді також не залишилась без сюрпризів. Наші учасники довели, що в житті потрібно завжди мати логічний підхід і зважати на аргументи! (Докладно: <https://www.facebook.com/groups/182492382517390/>).

18 травня в міських бібліотеках розпочався європейський марафон у рамках Днів Європи в Україні. В Центральній міській бібліотеці ім. І. Франка м. Одеси відбулась презентація виставки скульптур, які уособлюють країни світу. Поети, музиканти, танцюристи представили культуру цих країн у піснях, віршах та танцях. У бібліотеках-філіях № 4, 21, 23, 36, універсальній читальній залі Централізованої бібліотечної системи для дітей м. Одеси пройшли заходи, присвячені французькій, болгарській, шведській, англійській та естонській культурі. Виступили поети, співаки, музиканти, були представлені виставки європейської літератури, проведені квести та вікторини. У бібліотеці-філії № 40 пройшла віртуальна екскурсія визначними пам'ятками Одеси. (Докладно: <https://omr.gov.ua/ua/news/232824/>).

18 травня у бібліотеці-філії № 21 Централізованої бібліотечної системи для дітей м. Одеси відбулася пресконференція організаторів благодійної акції «Українським дітям – українську книгу». Благодійна акція реалізується за ініціативи Держкомтелерадіо спільно з Офісом Президента України та Міністерством культури та інформаційної політики України за сприяння благодійного фонду «Здоров'я майбутнього». Акцією передбачено заміну російськомовної літератури в дитячих бібліотеках на україномовну. У рамках акції передбачено безплатне забезпечення дітей вимушених переселенців українськими підручниками, навчальними посібниками та художньою літературою, щоб кожна дитина мала змогу навчатися та культурно збагачуватися з українською книгою. Вже понад 8 тисяч книг дитячої та художньої літератури надійшло до дитячих бібліотек Одеси і заплановано ще 10 тисяч. Під час зустрічі учасники обговорили потреби бібліотечних фондів та питання популяризації читання серед населення. (Докладно: <https://omr.gov.ua/ua/news/232859/>).

19 травня в артцентрі універсального читального залу Централізованої бібліотечної системи для дітей м. Одеси відбулося відкриття виставки естонських художників-ілюстраторів «Золотий вік естонської дитячої книги». Захід пройшов у рамках Днів естонської літератури в Одесі. Гостей зустріла почесна варта курсантів Одеського фахового коледжу морського транспорту з прапорами України та Естонії. У заході взяв участь Надзвичайний та Повноважний Посол Естонії в Україні пан Каймо Кууск. Високий естонський гість відзначив, що сьогодні особливо важливо

культурно обмінюватися мистецтвом та допомагати дітям освоювати нові знання. Виставку робіт кращих естонських ілюстраторів та книг, які вони проілюстрували, представив Центр дитячої літератури Естонії. В. о. директора ЦБС для дітей м. Одеси Юрій Горбатенко вручив амбасадору картину, яку намалювали юні читачі - одесити та діти із сімей переселенців. Під час заходу учасникам розповіли про співпрацю одеських письменників з естонськими колегами, презентували дитячий естонський журнал «Танеке», представили малюнки переможців Міжнародного естонсько-українського конкурсу, які опубліковані в естонському та київському журналах для дітей. (Докладно: <https://omr.gov.ua/ua/news/232888/>).

21 травня співробітниками відділу краєзнавчої літератури і бібліографії Одеської обласної універсальної наукової бібліотеки ім. М.Грушевського підготовлено книжкову виставку пам'яті видатного історика «Дослідник минулого Одещини: 90 років від дня народження Анатолія Діомидовича Бачинського». Матеріали виставки присвячені історичу, краєзнавцю, заслуженому працівнику культури України, професору А.Д. Бачинському, діяльність якого з 1961 року була пов'язана з Одеським університетом, де він працював на кафедрі історії України. На виставці представлено літературу та фотоматеріали, що висвітлюють основні віхи життєвого шляху, а також науковий доробок вченого. (Докладно: <https://www.facebook.com/odessa.ounb/>).

22 травня у відділі юридичної літератури Одеської обласної універсальної наукової бібліотеки ім. М. Грушевського було представлено виставку «Імена, звернення, досягнення: до ювілеїв видатних правознавців України». Відділом традиційно організуються книжково-документальні виставки, присвячені ювілеям видатних українських правознавців, які заклали фундамент української правової науки, розвивали її традиції, розробляли нові галузі. У 2023 році відзначаються ювілеї багатьох відомих українських правознавців. Матеріали виставки «Імена, звернення, досягнення» розкривають біографії правознавців-ювілярів: О. Ф. Кістяківського, який вперше зібрав, систематизував та опублікував видатну юридичну пам'ятку «Права, по которим судится малоросійський народ» (1879); О. В. Сурилова – доктора юридичних наук, професора, заслуженого діяча науки і техніки України, викладача Одеського державного університету ім. І. Мечнікова, Одеської державної юридичної академії; Л. П. Юзькова – доктора юридичних наук, який брав участь в розробці проекту Декларації про державний суверенітет України, нової Конституції, був першим головою Конституційного суду України; С. В. Юшкова – історика держави і права, автора численних праць з історії держави і права України княжої доби. Працівники відділу юридичної літератури й надалі продовжать знайомити користувачів бібліотеки з новими іменами, з кращими здобутками вітчизняних правознавців ХІХ-ХХ століть. (Докладно: <https://www.facebook.com/odessa.ounb/>).

Клуби. Парки. Зоопарк

20 травня, щорічно у третій четвер травня, відзначається Всесвітній день вишиванки. З нагоди свята, яке покликане популяризувати народні традиції створення та носіння вишитого українського одягу, в Одеському зоопарку провели акцію. Для усіх відвідувачів, які в цей день одягли національне вбрання, вхід до зоопарку був безплатний. До акції долучилося чимало дорослих і дітей – на алях зоопарку можна було побачити різноманіття вишиванок. З кожним роком усе більше українців з власного бажання одягають вишиванку, виражаючи таким чином свою національну та громадянську позицію. (Докладно: <https://omr.gov.ua/ua/news/232880/>).

26 травня дитячим відділом КЗ «Болградська ЦБС» з метою привернути увагу до читання, до бібліотеки, заохотити дітей до книжок, зробити їх відпочинок активним, пізнавальним і сповненим яскравими враженнями та гарним настроєм протягом літніх канікул, на пр. Соборний було розгорнуто «лавочку-читалочку» «Модні книги в бібліотеці», де було запропоновано розмаїття книжок та енциклопедій. (Докладно: <https://www.facebook.com/profile.php?id=100067269270655>).

Музеї. Пам'ятники. Охорона культурної спадщини

08 травня До Дня пам'яті та примирення, який вся Європа відзначає 8 травня, в Одесі пройшли тематичні заходи. В Одеському літературному музеї відбувся звітний концерт учнів та викладачів Мистецької школи № 10, присвячений Дню пам'яті та примирення, а також Всесвітньому дню захисту дітей. Весняний настрій слухачам подарували юні вокалісти, скрипалі, піаністи, саксофоністи, вокальний ансамбль молодших класів «Веселі нотки», хоровий колектив «Соловейко» та інструментальний ансамбль викладачів. Цього ж дня в парку ім. Т. Г. Шевченка пройшов концерт, присвячений Дню пам'яті та примирення і Дню піхоти Збройних Сил України. Концерт відбувся в рамках акцій «Підтримай своїх» та «З піснею до Перемоги». Перед глядачами виступили концертний оркестр Одеської військової академії та brass band «Добрий вечір». У їх виконанні прозвучали сучасні та народні українські пісні. (Докладно: <https://omr.gov.ua/ua/news/232693/>).

20 травня До Міжнародного Дня Музеїв у Домі Блещунова відкрили захоплюючу виставку Володимира Лук'янова «Шінематограф: естетика алгоритмів» про дослідження новітніх технологій ШІ і AR та їх необмежених можливостей. Глядачі побачили 8 творів у техніці муушен та комп'ютерної графіки, які були згенеровані за допомогою Штучного Інтелекту (ШІ), і здатні «оживати» крізь камеру вашого смартфона завдяки можливостям Доповненої Реальності(AR) без установи будь-яких додатків. Присутні мали змогу ознайомитись з промтами (prompt) – алгоритмами запитів, що допомагають операторові створювати образи, дізнатися про напрямки ефективного використання ШІ в образотворчому мистецтві, дизайні,

відеоанімації. І ще приємним доповненням були інтегровані в експозицію фрагменти ексклюзивного інтерв'ю одного з провідних українських розробників технології – Михайла Константинова. (Докладно: <https://culturemeter.od.ua/uk/v-odeskomu-muzeyi-vidkrylasya-vystavka-syfyrovyykh-kartyn-yaki-ozhyvayut%ca%b9-na-ekrani-smartfonu-189195/>).

Образотворче мистецтво

04 травня в галереї одеського Літнього театру Міського саду «#ARTODESSA» було відкрито виставку художньої фотографії Дмитра Милютіна «Миті прекрасного». Дмитро Милютін досить давно експериментує у галузі сучасної художньої фотографії. Предметом його пильної уваги стає багато простих і водночас поетичних моментів нашого життя. Схід сонця, хмара, квітка, хвиля, поле пшениці – звичайні явища навколишнього світу набувають у баченні Дмитра особливого, естетичного звучання. Світ дуже тендітний, особливо сьогодні, коли Україна вже понад рік у жорстокій сутичці відстоює своє право на життя та свободу. Окрім творчої діяльності Дмитро відомий в Одесі як волонтер, меценат та колекціонер. Його ініціативи завжди знаходять відгук в одеситів – наприклад, оновлення та ремонт архітектурної композиції «Два шари» на Ланжероні. (Докладно: <https://culturemeter.od.ua/uk/v-halereyi-litnoho-teatru-tryvaye-fotovystavka-dmytra-mylyutina-myti-prekrasnoho-188077/>).

04 травня виставку під назвою «Ланжерон» у «Європі» Спілка мариністів Одеси відкрила у торговому центрі на Дерибасівській. Піднявшись на четвертий поверх ТЦ «Європа», можна побачити експозицію робіт художників-мариністів. Як розповів відомий одеський художник Віктор Потеряйко, спочатку Спілка мариністів об'єднала не так багато майстрів пензля, але згодом розрісся і поділився на секції. Однією з таких складових стала секція «Ланжерон», якій вже понад 15 років. На виставку прийшли і члени інших секцій, і художники – кандидати до Спілки мариністів. Тонко виписані пейзажі Рити Колобової, енергійні портові замальовки Миколи Вилкуна, мереживні офорти Віктора Потеряйка та багато іншого радує око. (Докладно: <https://vo.od.ua/rubrics/kultura/48949.php>).

09 травня в Одесі у приміщенні Всесвітнього клубу одеситів відкрилася персональна виставка картин Ольги Котової «Родом з дитинства». Котова Ольга Олександрівна – художник, кандидат мистецтвознавства, доцент кафедри образотворчого мистецтва Інституту мистецтв ХГФ ПНПУ ім. К. Д. Ушинського, член Національної спілки художників України. Картини Котової знаходяться в музейних збірках (Одеському художньому музеї, Музеї сучасного мистецтва Одеси, Музеї неконформістського мистецтва Санкт-Петербурга, історико-краєзнавчому музеї ім.Т.Г.Шевченка в Каневі) та приватних колекціях Італії, Німеччини, Голландії, Греції, Польщі, Росії, США, України та Франції. (Докладно: <https://culturemeter.od.ua/uk/v-odesi-vidkrylasya-vystavka-kartyn-olhy-kotovoyi-rodом-z-dytynstva-188449/>).

11 травня Обласні художні виставки з нагоди днів матері та пам'яті і примирення міцно утвердилися в презентаційному репертуарі Одеської обласної організації НСХУ – цієї на сьогодні найбільш монолітної та громадсько-активної творчої спільної України. Попри той скорботний факт, що нинішня імпреза відбувалася на похмурому тлі війни і тривоги, у залі панувало відчуття піднесення й доброзичливості. Цей проєкт є своєрідним творчим катализатором, адже збільшується вага тематично вмотивованих творів, а відтак зменшується відсоток формальних учасників. Безсумнівно, кожен автор прагнув поділитися своїми напрацюваннями і докласти зусиль до створення у глядача святкової, емоційно насиченої атмосфери. Нам так бракує нині відрядного! (Докладно: <https://chornomorka.com/archive/tags/mistecstvo.html>).

15 травня в Одесі підбили підсумки конкурсу артмалюнка на тему «Домашнє насильство, агресія, війна». Мета конкурсу - привернення уваги до проблем війни, агресії та домашнього насильства. У конкурсі взяли участь студенти, аспіранти та представники творчої молоді, які цікавляться вказаними проблемами. Переможницею конкурсу стала одеська художниця, студентка магістратури художньо-графічного факультету Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К.Д. Ушинського Єлизавета Лісютіна. Також подяками за сприяння у проведенні конкурсу були відзначені представники Центру гендерної освіти Одеського державного університету внутрішніх справ та курсанти цього вишу за активну участь в конкурсі. За підсумками конкурсу виданий збірник матеріалів, у якому опубліковані артмалюнки на конкурсну тематику. Захід був організований в рамках реалізації Стратегії впровадження гендерної рівності у сфері освіти до 2030 року та Державної Стратегії забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків на період до 2030 року. (Докладно: <https://omr.gov.ua/ua/news/232941/>).

18 травня відкрилася виставка «Від Агхет до Шоа: дванадцять історій порятунку», напередодні Дня пам'яті українців, які, ризикуючи своїм життям, рятували євреїв під час Другої світової війни. Виставку було відкрито на території Храму святителя Григорія Просвітника Української єпархії Вірменської апостольської церкви. Організаторами заходу стали Одеський центр дослідження Голокосту (голова – лауреат конкурсу «Люди справи» імені Б. Ф. Дерев'янка Павло Козленко) та благодійний фонд «Пам'ять. Гідність. Свобода». Виставка, яка розповіла про дванадцять історій порятунку євреїв під час Другої світової війни, мала глибокий історичний підтекст. Трохи понад ста років тому світ здригнувся від геноциду, який випав на частку вірменського народу («Агхет» — катастрофа вірменською). Але якби людство зробило з цієї трагедії правильні уроки, то наступної катастрофи не сталося б, - говорили учасники урочистого відкриття виставки. На жаль... «Шоа» – у перекладі з івриту – це катастрофа. Цим терміном заведено позначати геноцид євреїв, що трапився через 20 років після Агхета. (Докладно: <https://vo.od.ua/rubrics/kultura/49001.php>).

18 травня в Одеському академічному театрі ляльок відбулася прем'єра вистави для дорослих за п'єсою Вільяма Шекспіра «Сон літньої ночі», і ця постановка, безумовно, стала подією сезону. Режисер-постановник Євген Резніченко зумів вдихнути життя у заплутану історію, вигадану за часів Ренесансу. І обійшовся без безглуздої архаїки, сміливо та щедро додавши ляльок ростових, планшетних та інших, які з'являються на сцені поряд з акторами живого плану. Вистава йде українською мовою у перекладі Юрія Лісняка, знайомого досвідченим театралом за постановкою 2000 року в українському музично-драматичному театрі імені Василя Василька. І в тому варіанті, і в нинішньому герої виходили з мороку чарівних видінь у звичайне життя оновленими, відкинувши умовності, що заважають досягти щастя. З публікою відбувається той самий процес, начебто добрі чари допомогли перестати бути керованими кимось ляльками, і стати вільними людьми, які вміють жити не тільки у фантазіях. (Докладно: <https://vo.od.ua/rubrics/kultura/48997.php>).

19 травня в артпросторі КУ «ЦМБС для дітей» на вул. Катерининська, 67 відбулась презентація збірки віршів Лесі Українки «Подорож до моря» та відкриття однойменної мистецької виставки одеських художників. Захід відбувся за сприяння ГО «Одеський інститут соціальних технологій» та за підтримки Одеських обласних організацій НСХУ та НСЖУ. Унікальність геніальної поетеси, у тому, що її творчість надихає не лише поетів і поціновувачів поезії, а й художників. Експозиція складається з чудових пейзажів Одещини, Чорного моря, та нашого улюбленого міста, що знайшли відгомін у творчості Лесі Українки. До експозиції увійшли понад 40 робіт у стилі XIX століття: ліричні етюди, живописні полотна, гравюри, графічні роботи, а також портрети Лесі Українки, відомих одеських майстрів: Лариси Дем'янишиної, Наталії Лози, Ольги Котової, Тетяни Даневич-Потафеевої, Тетяни Партіної, Віктора Потеряйка, Костянтина Малаховського, Сергія Баска, Бориса Белова, Євгенії Ніколаєвої, Людмили Богайчук, родини Василенко та інших. (Докладно: <https://culturemeter.od.ua/uk/vidkrylasya-vystavka-peyzazhiv-morya-i-odesy-vidomykh-odeskykh-maystriv-188456/>).

23 травня в артпросторі «Діалоги» на Соборній площі, 2 відкрилася виставка українського фотографа Алекса Заклецького присвяченого маякам України. Символами стабільності, незламності та надії завжди були маяки. Одне з див стародавнього Світу, окраса будь-якого порту та міста. Море та маяки порадили й саму не мандрівну професію – доглядачів маяка, цілі династії гідрографів, що живуть в маяках, або біля них, дбають та охороняють і, зі зрозумілої причини, майже нікуди не мандрують. Автор поставив собі ціль – сфотографувати всі 42 маяки починаючи від маяка Шагани та до самого Маріуполя. Але до Одеси доїхали тільки 12 фотографій – решта фото зараз експонується в інших галереях. Різні історії різні краєвиди, різні люди. Наразі маяки погашені, доля деяких з них невідома, інші знаходяться під постійними обстрілами, але Олександр вірить в наші Маяки, що мандрують крізь час, вони ще запалять свої вогні, вони вже світять

в кожному з нас своїми променями надії. (Докладно: <https://culturemeter.od.ua/uk/v-odesi-vidkrylasya-vystavka-prysvyachena-mayakam-ukrayiny-189362/>).

25 травня прем'єру вистави «Чоловік для Памели» показав на своїй камерній сцені Одеський академічний обласний драматичний театр. Режисер-постановник, заслужений артист України Геннадій Скарга урізав монологи головної героїні, Памела Кронкі не звертається до зали (а була б цікава хода, адже в камерному просторі глядачі сидять так близько від акторів), а лише взаємодіє з іншими дійовими особами. При цьому керується виключно поривами свого серця. Це історія про те, як не варто довіряти шлюбним оголошенням (та й будь-якому піару), адже обманюють і 96-річний капітан Муні (Сергій Юрков), який прикидався красенем-футболістом, і сама Памела, пишучи відповідь «завидному нареченому» від імені своєї невдачливої сусідки Розити Монтефалько (заслужена артистка України Ірина Надеждіна). Якщо Памелу може занапастити її доброта, то Розіту — скромність, а капітана, який створив такий ажіотаж у жіночому суспільстві, гублять рідна дочка Вельма (Анастасія Гаркавенко) та її чоловік Отіс (Вадим Анохін). Чи вдасться повернути на казенне ліжко втікача з дому для людей похилого віку? Чи можливе особисте щастя в похилому віці? (Докладно: <https://vo.od.ua/rubrics/kultura/49020.php>).

31 травня в галереї Aurum Art Centre на Торговій, 2 Одеська організація Національної спілки художників України відкрила виставку «Сюжет. Жанрова композиція». Понад 40 робіт різних авторів експонуються до 14 червня. На виставці представлено не тільки жанрові роботи, але й історичні, абстрактні та навіть ню. Частина робіт створена вже під час війни і відображає реалії життя під час повномасштабного нападу росії на Україну. (Докладно: <https://culturemeter.od.ua/uk/odeska-spilka-khudozhnykiv-vidkryla-vystavku-zhanrovykh-robot-u-halereyi-aurum-art-centre-190006/>).

Театрально-концертне життя

07 травня у ротонді Міського саду відбулося відкриття другого сезону музичного марафону «Просто неба». У програмі концерту виступили Municipal Concert band (диригенти – Максиміліан Марія Джаннетті та Михайло Дзевік) і джазмен Володимир Вакулович. Під час заходів лунали щирі слова вдячності українським воїнам, які захищають незалежність та цілісність України. Концерти в рамках благодійних акцій проводяться для підтримки бойового духу військовослужбовців, мешканців Одеси і тих, хто тимчасово знайшов тут прихисток від війни. (Докладно: <https://omr.gov.ua/ua/news/232693/>).

11 червня у Великій залі Філармонії відбулись дві вистави національного театру імені Шевченка м. Дніпра. Театр відвідав Одесу у повному складі трупи балету, артистів та оркестру. Це були дві неповторні вистави з приголомшливими декораціями, національними українськими

костюмами та у супроводі живої музики, академічних оперних живих голосів та балету. Сватання на Гончарівці – Музична комедія на 2 дії тривалістю 2 год. 30 хв. Цьому геніальному твору української драматургії вже півтора століття, а комічний сюжет про сватання недолугого й багатого Стецька до красуні Уляни й сьогодні актуальний, як ніколи. Дівчина любить кріпака Олексія й залишається вірною своєму вибору. Чудовий український гумор, обрядова пісня й танок, яскраве музичне оформлення не залишають байдужими глядачів й закохають в українську мову, культуру, народні звичаї. Унікальні народні танці у неперевершених сценічних костюмах виконуються у супроводі балету. Один із танців це гопак. У виконання гопака включаються елементи хореографічної імпровізації: стрибки, присядки, обертання й інших віртуозних танцювальних рухів, де можна побачити порушення гравітації. (Докладно: <https://culturemeter.od.ua/uk/v-odeskiy-filarmoniyi-pokazhut-dvi-premyery-natsionalnoho-teatru-imeni-shevchenka-z-dnipra-185950/>).

15 травня Одеський театр ляльок представив «Сон літньої ночі» для дорослих. Важко уявити, що шекспірівська комедія кінця 16 сторіччя «Сон літньої ночі» змогла доставити стільки радості та так потішити одеську публіку. Але постановка Євгена Резніченка в Одеському академічному театрі ляльок зроблена так легко та яскраво, що залишається лише здогадатись, скільки праці та зусиль довелось докласти, щоб її саме так сприйняв глядач. Звичайно, велика перевага постанови в тому, що акторам вдалось не впасти в шекспірівський пафос. Іронічність монологів, реплік, 20 акторів на сцені, феєрія-буф про кохання та весілля, пустощі про любов та пристрасті, нове звучання шекспірівських текстів – це додає впевненості в тому, що скоро усе це повернеться в наше життя не тільки на сцені. (Докладно: <https://culturemeter.od.ua/uk/odeskyy-teatr-lyalok-predstavyyv-vystavu-dlya-doroslykh-za-shekspyrom-son-u-litnyu-nich-188884/>).

20 травня Одеська Опера запросила провести суботній вечір в чудовій атмосфері Одеської опери! На глядачів чекала нова концертна імпреза «Одеська опера – українська душа Європи». Це, мабуть, одна з найемоційніших і яскравих концертних програм повоєнного часу, в якій зібрані грандіозна музика, блискуча хореографія, неймовірні голоси! Того вечора були для вас – улюблені герої балетів та опер величних В. А. Моцарта, Дж. Россіні, Л. Мінкуса, Ж. Бізе, А. Вівальді, Г. Доніцетті, Й. Брамса, яскраві оркестрові твори, сучасна українська музика та хореографія. Артисти заряджали магічною енергетикою, дарували неймовірний настрій, сповнювали неповторними почуттями. Під склепінням театру глядачі відчували себе гармонійно і затишно, адже Одеська опера – це місце, де акумулюється український інтелект і талант. (Докладно: <https://culturemeter.od.ua/uk/odeska-opera-ukrayinska-dusha-yevropy-vid-klasyky-do-suchasnosti-188764/>).

25 травня Херсонський драматичний театр Куліша показав ще одну свою виставу в Одесі. На цей раз це була «Юда за п'есою Лесі Українки «На полі крові» за участю заслуженого артиста України Сергія Михайловського. Показ відбувся на сцені Одеського театру ім. Василька. В основі сюжету

моновистави – сповідь Юди, який за 30 срібняків продав свого вчителя – Ісуса Христа. Протягом всієї вистави христопродавець тяжко працює на гончарському станку, намагаючись виліпити чи то тарілку, чи то глечик, але через переживання у нього нічого не виходить. Гончарське коло, яке знаходиться на сцені від першої й до останньої хвилини вистави, викликає масу образів. Режисер не сумнівається, що кожен глядач виніс з постановки щось своє. Але головний меседж гончарського станка – нескінченність гріха, якому немає прощення, вічне клеймо зрадника на Юді. (Докладно: <https://odessa-life.od.ua/uk/article-uk/hersonskij-teatr-kulisha-pokazhe-v-odesi-shhe-odnu-vistavu>).

26 травня в Одесі показали виставу «Ліворуч від розлуки, на північ від тебе» від київського театру «Чорний Квадрат». Це гостра трагікомедія з одним актом, в якій історія однієї сім'ї починається, як побутова комедія, але що сталося потім – дізнаєтесь самі. Чим звичайне сімейне життя відрізняється від «Гри Престолів»? Чому декабристи – погані чоловіки! Як не треба реєструватися на сайті знайомств! Значення слова «жиголетта». Як любити так, щоб не зробити боляче. Уявіть собі ситуацію: жінка хоче, чоловік – не дуже. Неправдоподібно? Тоді уточнимо, що вони одружені вісім років – і все встане на свої місця. Хоча ні, не все. Тому що тепер треба розібратися з двома сакральними питаннями: хто винен і що тепер робити! Неймовірно смішно, до мозку кісток пронизливо і поза межою чесно! (Докладно: <https://culturemeter.od.ua/uk/vystava-livoruch-vid-rozluky-na-pivnich-vid-tebe-pokazhe-v-odesi-teatr-chornyy-kvadrat-189618/>).

26 травня сценічні терени Одеської опери ознаменувались новим інтерактивним проектом «Нова Музика України», який являє собою цикл авторських програм, зокрема й монографічних концертів – зустрічей з сучасними українськими композиторами. Сценічні терени Одеської опери: велика зала театру та арт – простір «Бельетаж – імпреза» стали майданчиками для актуального діалогу мовою музики. Задіявши інтерактивні та імерсивні засоби комунікації, театр надає глядачеві унікальну можливість бути залученими до процесу створення музичного дійства, спілкування з авторами та чинними особами програми. Авторкою проекту виступила музикознавиця та кураторка мистецьких ініціатив Людмила Сергійчук. Невипадково програма проекту «Нова Музика України» відкривається моновиставою за творами Олександра Родіна. Адже саме Родін став автором музики масштабного проекту театру – сучасної версії опери «Катерина» за поемою Тараса Шевченка, яка побачила світ минулого року і стала новим осмисленням класики, нашою мистецькою відповіддю війні. (Докладно: <https://culturemeter.od.ua/uk/v-odeskomu-opernomu-teatri-premyera-novoyi-muzyky-ukrayiny-189627/>).

27 травня на ізмаїльській сцені давали «Дюймовочку» Аншлаг у ПК ім. Т. Г. Шевченка зібрав спектакль дитячої театральної трупи «Емоція» Це була нова постановка театру під керуванням режисерки Валерії Мазуріної – казка за мотивами знаменитої Дюймовочки Ганса Християна Андерсена з

одноійменною назвою. Красива яскрава костюмована вистава. Наші діти давно не були на такій розкішній казці, де їхні однолітки на сцені творили дійство, схоже на диво. Радувала гарна чиста українська мова, якою йшла вистава, акторська майстерність юних виконавців, витончені та барвисті костюми, чудові декорації та світло. Було видно скільки праці та нескінченних репетицій, скільки спільних злагоджених дій знадобилося від дітей, режисерки Валерії Мазуриної, сценографа Ольги Кошової, звукорежисера Андрія Яблокова, хореографа Наталії Кухар та художника по костюмах Світлани Вишинської, щоб спектакль загравав тисячами граней та викликав оплески та крики «Браво!». (Докладно: <http://gorod24.info/sobytiya/18175-na-izmajilskij-stseni-davali-dyujmovichku?thanks=new>).

29 травня у Центральному парку культури та відпочинку ім. Т. Г. Шевченка було організовано два концерти для підтримки морального духу наших захисників та громадян міста. У концертних програмах виступили: - оркестр Національної гвардії України м. Одеси (диригент - Олександр Федорчук); артисти Центру військово-музичного мистецтва ВМС ЗСУ під керівництвом Любомира Сукенника; артисти Одеської філармонії імені Давида Ойстраха; композитор, баяніст, автор і виконавець власних пісень Володимир Войцеховський. Концерти відбулися в рамках акції «3 пісню до Перемоги!» за підтримки Департаменту культури, міжнародного співробітництва та європейської інтеграції Одеської міської ради. (Докладно: <https://omr.gov.ua/ua/news/232991/>).

Фестивалі. Конкурси. Свята

01 травня до Міжнародного дня джазу в Одесі відбувся фестиваль «Джаз-музика Перемоги!». У фестивалі взяли участь офлайн та онлайн відомі джазмени та музичні колективи України, США, Литви, Франції та інших країн. У рамках фестивалю на різних майданчиках міста були проведені концерти, джазові читання та лекції про джаз. Так, в Одеській національній музичній академії ім. А. В. Нежданової відбувся джазовий гала-концерт, присвячений 110-річчю музичної академії та 125-річчю від дня народження відомого американського композитора Джорджа Гершвіна. У галереї «АртОдеса» в Миському саду пройшов концерт всесвітньо відомого одеського піаніста, маестро «шовкові пальці» Сергія Терентьєва. На концертному майданчику «Ракушка» у парку ім. Т. Г. Шевченка виступив з концертом духовий оркестр Національної гвардії України (диригент - Олександр Федорчук). У програмі виступу пролунали твори військових та джазових оркестрів ХХ і ХХІ століть. З нагоди Міжнародного дня джазу у Золотій залі Одеського літературного музею пройшли читання творів сучасних поетів із США та Одеси, а також були представлені джазові імпровізації. Завершився фестиваль святковим джем-сейшеном. Проєкт відбувся за підтримки Департаменту культури, міжнародного співробітництва та європейської

інтеграції Одеської міської ради, а також інформаційної підтримки Одеського офісу літератури ЮНЕСКО. (Докладно: <https://omr.gov.ua/ua/news/232625/>).

19-20 травня у Літньому театрі Міського саду відбулись концерти фестивалю Odesa May Folk Fest. Фестиваль створено з метою відображення культурологічного різноманіття нашої країни. У заході взяли участь творчі колективи та театри Одеси, Одеського регіону, а також друзі з міста-героя Миколаїв. Фестиваль проводиться в рамках діяльності громадської Ради «Одеське об'єднання національностей» при Одеському міському голові. В галереї «АртОдеса» (Літній театр Міського саду) було відкрито документальну фотоекспозицію, присвячену друзям та партнерам із різних куточків світу, які у воєнні часи надають Одесі та Україні потужну підтримку та допомогу. (Докладно: <https://omr.gov.ua/ua/news/232847/>).

19 травня у Літньому театрі Міського саду стартував Odesa May Folk Fest. Захід проводився в рамках діяльності Ради «Одеське об'єднання національностей» при Одеському міському голові. Мета фестивалю: відобразити культурологічне різноманіття нашого регіону та країни. У рамках фестивалю відбулося також відкриття документальної фотоекспозиції «Наша сила – в єдності», присвяченої друзям і партнерам Одеси, які з перших днів повномасштабного вторгнення росії в Україну були поруч із нашим містом та країною. «Дружба - це найголовніша цінність. З перших днів війни ми відчуваємо підтримку наших друзів. Мова йде не лише про тисячі фур з гуманітарною допомогою, а й про умови, які вони створюють для українських переселенців у своїх країнах. Ми щиро вдячні всім», - сказав заступник Одеського міського голови Павло Вугельман. (Докладно: <https://omr.gov.ua/ua/news/232886/>).

21 травня в Єврейському культурному центрі Одеси відбулося нагородження переможців фестивалю-конкурсу «Європейська Одеса-2023». У конкурсі взяли участь художники та музиканти Мистецьких шкіл №13, 14, Мистецької художньої школи №2, студії «Талантик», клубу «Сім'я» та колектив «Фаерлекс». Свої творчі роботи конкурсанти присвятили європейським майстрам, які зробили вагомий внесок у розвиток Одеси. Через засоби образотворчого мистецтва учасники конкурсу більше дізналися про пам'ятки архітектури італійських, французьких, австрійських, німецьких та польських майстрів, а також розкрили цінність та унікальність музичних творів європейських митців. У ході заходу діти розгадували загадки про країни та здійснили віртуальну подорож вулицями Одеси, названих на честь народів, які створили наше унікальне місто. Організатори фестивалю-конкурсу «Європейська Одеса-2023» – Централізована бібліотечна система для дітей м. Одеси та секція дитячої літератури Одеської обласної організації Національної спілки письменників України. (Докладно: <https://omr.gov.ua/ua/news/232902/>).

21 та 22 травня три села Ренійської громади – Новосільське, Нагірне та Орлівка – відзначили Храмове свято села. Це свято мешканців сіл, які зберігають, шанують свої традиції та поважають історію своєї малої

батьківщини. Зі святом мешканців сіл привітали Ренійський міський голова Ігор Плехов та помічник народного депутата України А. Урбанського Ігор Скоробреха, які побажали миру, щастя, здоров'я, добробуту, доброти, теплоти людських сердець. До вітальних слів приєдналися і старости сіл. Благодійний фонд Урбанського «Придунав'я» забезпечив розваги для дітей на свіжому повітрі та невеличкі подарунки. Для дітей були організовані спортивні заходи, естафети, а наприкінці дітлахи отримали морозиво. Кожне село підготувало урочисті заходи, на яких панувала святкова атмосфера. Чудовий настрій місцевим мешканцям створювали солісти, а також вокальні та танцювальні колективи з Ізмаїльського району: танцювальний ансамбль «Ритм» (с. Лощинівка), вокальний ансамбль «Бессарабська кітка» (с. Каланчак), народний танцювальний ансамбль «Колорит», вокальний ансамбль «Натхнення» (с. Кам'янка). Святкування ще раз підкреслило згуртованість, веселу вдачу ширих і талановитих жителів, які вміють і працювати, і відпочивати. Саме в такі свята кожен відчуває себе частиною дружньої Ренійської громади. (Докладно: <https://www.facebook.com/ReniCulture/>).

25 травня у Таллінні стартував одеський фестиваль класичної музики Odessa Classics, який через війну в Україні змушений другий рік поспіль проходити на еміграції. На публіку чекали сім великих концертів. Художній керівник фестивалю Odessa Classics Олексій Ботвінов сам виступив на кількох концертах у Таллінні. Завершився фестиваль 7 червня. На відкритті фестивалю британський скрипаль Даніель Хоуп виконав твори найвідомішого українського композитора Валентина Сильвестрова, Пярта, Ельгара та Шнітке разом із піаністом Олексієм Ботвіновим у Концертному залі «Естонія». 26 травня Хоуп та ансамбль старовинної музики «Повітря» також були у концертному залі «Естонія», де зачарували публіку. На п'ятничному концерті також була міністр культури Хейді Пурга. (Докладно: <https://culturemeter.od.ua/uk/u-tallinni-prokhodyt-festyval-odessa-classics-189971/>).

ХРОНІКА культурного життя Одещини [Текст] : інформ. огляд за матеріалами преси, Інтернету та неопублік. док. / Одес. обл. універс. наук. б-ка ім. М. Грушевського, Від. інформації з питань культури, мистецтва та зв'язків з громадськістю ; [підгот. та комп'ют. набір О. Л. Попова ; ред. О. М. Ласкевич ; відп. за вип. О. Л. Попова]. – Одеса, 2023. –

Вип. 5 (травень 2023). – 2023. – 16 с. ; 15x21. – 10 прим.: б. ц.

© ОУНБ. Зам. № 30 від 03.07.2022 р. Тираж 10 прим.